

دبیرخانه شورای راهبردی تدوین راهنماهای سلامت

## شناسنامه خدمت

# سونوگرافی داپلر جفت از نظر اکرتا

تدوین کنندگان:

کارگروه تدوین شناسنامه خدمات

سونوگرافی بارداری

بهمن ۱۳۹۶

## مقدمه:

توسعه جوامع و گسترش نظام های سلامت، به ویژه در دو سده اخیر و نیز گسترش علوم پزشکی در جهان موجب شده است که تقریباً تمام کشورها به منظور برآورده شدن نیازهای سلامت محور خود، به تدوین راهنماهای بالینی (راهکارها، سیاست ها، استانداردها و پروتکل های بالینی) در راستای ارتقا سطح کیفی و کمی ارائه خدمت و همچنین تدوین سیاست های کلان در چارچوب استقرار پزشکی مبتنی بر شواهد گام بردارند. از سویی ضرورت تعیین حدود و ثغور اختیارات دانش آموختگان حرف مختلف پزشکی و استاندارد فضای فیزیکی و فرآیندهای ارائه خدمات سبب شد تا تدوین شناسنامه های مرتبط به منظور افزایش ایمنی، اثر بخشی و هزینه اثر بخشی در دستور کار وزارت متبوع قرار گیرد.

اندازه گیری کیفیت برای جلب اطمینان و حصول رضایت آحاد جامعه، قضاوت در زمینه عملکردها، تامین و مدیریت مصرف منابع محدود، نیازمند تدوین چنین راهنماهایی می باشد. این مهم همچنین به سیاستگذاران نیز کمک خواهد نمود تا به طور نظام مند، به توسعه و پایش خدمات اقدام نموده و از این طریق، آنان را به اهدافی که نسبت به ارائه خدمات و مراقبت های سلامت دارند، ناظر نماید تا به بهترین شکل به نیازهای مردم و جامعه پاسخ دهند. علاوه بر تدوین راهنماها، نظارت بر رعایت آن ها نیز حائز اهمیت می باشد و می تواند موجب افزایش رضایتمندی بیماران و افزایش کیفیت و بهره وری نظام ارائه خدمات سلامت گردد. طراحی و تدوین راهنماهای مناسب برای خدمات سلامت، در زمره مهمترین ابعاد مدیریت نوین در بخش سلامت، به شمار می آید. اکنون در کشورمان، نیاز به وجود و استقرار راهنماهای ملی در بخش سلامت، به خوبی شناخته شده و با رویکردی نظام مند و مبتنی بر بهترین شواهد، تدوین شده است.

در پایان جا دارد تا از همکاری های بی دریغ معاون محترم درمان «جناب آقای دکتر محمد حاجی آقاجانی»، معاون محترم آموزشی «جناب آقای دکتر باقر لاریجانی» و شورای راهبردی تدوین راهنماهای بالینی در مدیریت تدوین راهنماهای طبابت بالینی، و نیز هیات های بورد و انجمن های علمی تخصصی مربوطه، اعضاء محترم هیئت علمی مراکز مدیریت دانش بالینی و همچنین هماهنگی موثر سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران، وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی و سازمان های بیمه گر و سایر همکاران در معاونت های مختلف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تقدیر و تشکر نمایم.

انتظار می رود راهنماهای طبابت بالینی تدوین شده تحت نظارت فنی دفتر ارزیابی فناوری، تدوین استاندارد و تعرفه سلامت و کمیته فنی تدوین راهنماهای بالینی، مورد عنایت تمامی نهادها و مراجع مخاطب قرار گرفته و به عنوان معیار عملکرد و محک فعالیت های آنان در نظام ارائه خدمات سلامت شناخته شود.

امید است اهداف متعالی نظام سلامت کشورمان در پرتو گام نهادن در این مسیر، به نحوی شایسته محقق گردد.

**دکتر سید حسن قاضی زاده هاشمی**

**وزیر**

**تنظیم و تدوین: کارگروه تدوین شناسنامه خدمات سونوگرافی بارداری**

**۱- دکتر اشرف آل یاسین**

**۲- دکتر صدیقه برنا**

**۳- دکتر لاله اسلامیان**

**۴- دکتر وجیهه مرصوصی**

**۵- دکتر معصومه گیتی**

**۶- دکتر مهشید حقیقی**

**۷- دکتر علیرضا رادپور**

**۸- دکتر حسین کرم پور**

**تحت نظارت فنی:**

**گروه استانداردسازی و تدوین راهنماهای سلامت**

**دفتر ارزیابی فن آوری، استانداردسازی و تعرفه سلامت**

**دکتر سید موسی طباطبایی، فرانک ندرخانی،**

**دکتر آرمین شیروانی، دکتر مریم خیری، مرتضی سلمان ماهینی**

## **(الف) عنوان دقیق خدمت مورد بررسی (فارسی و لاتین):**

سونوگرافی داپلر جفت از نظر آکرتا

کد ملی: ۷۰۱۷۳۲

## **(ب) تعریف و تشریح خدمت مورد بررسی:**

در طی دوره‌های بارداری در افراد پرخطر (سابقه جراحی های قبلی روی رحم) لازم است جفت از نظر چسبندگی غیرطبیعی با روش داپلر سونوگرافی انجام شود.

## **(ج) موارد ضروری انجام مداخله تشخیصی**

۱- بررسی امکان چسبندگی جفت در بارداری های با سابقه سزارین یا هرگونه اسکار رحمی یا کورتاژ میو مکتومی بخصوص وقتی جفت پرویا یا lowlying یا قدامی باشد.

- توصیه مهم: در صورت وجود شک به پرویا، داپلر سونوگرافی واژینال درخواست گردد.

## **(ج) تعداد دفعات مورد نیاز**

براساس تشخیص پزشک ۲ بار در طول بارداری

## **(د) ویژگی های فرد/افراد صاحب صلاحیت جهت تجویز (Order) خدمت مربوطه و استاندارد تجویز:**

(با ذکر عنوان دقیق تخصص و در صورت نیاز ذکر سوابق کاری و یا گواهی های آموزشی مصوب مورد نیاز. در صورت ذکر دوره آموزشی باید مدت اعتبار دوره های آموزشی تا بازآموزی مجدد قید گردد):  
متخصص زنان و زایمان

## **(هـ) ویژگی های ارائه کننده اصلی صاحب صلاحیت جهت ارائه خدمت مربوطه:**

(با ذکر عنوان دقیق تخصص و در صورت نیاز ذکر سوابق کاری و یا گواهی های آموزشی مورد نیاز. در صورت ذکر دوره آموزشی باید مدت اعتبار دوره های آموزشی تا بازآموزی مجدد قید گردد):  
رادیولوژیست - فلوشیپ پریناتالوژی

**(و) عنوان و سطح تخصص های مورد نیاز (استاندارد) برای سایر اعضای تیم ارائه کننده خدمت:**

| ردیف | عنوان تخصص | تعداد مورد نیاز به طور استاندارد به ازای ارائه هر خدمت | میزان تحصیلات مورد نیاز | سابقه کار و یا دوره آموزشی مصوب در صورت لزوم | نقش در فرایند ارائه خدمت                     |
|------|------------|--------------------------------------------------------|-------------------------|----------------------------------------------|----------------------------------------------|
| ۱    | تکنسین     | ۱ نفر                                                  | دیپلم به بالا           | —                                            | آماده سازی بیمار، تایپ گزارشات و ارائه گزارش |

**(ز) استانداردهای فضای فیزیکی و مکان ارائه خدمت:** (در صورت نیاز به دو یا چند فضای مجزا با ذکر مبانی محاسباتی

مربوط به جزئیات زیر فضاها بر حسب متر مربع و یا بر حسب بیمار ذکر گردد):

حداقل یک اتاق ۱۲-۶ متری جهت گذاشتن دستگاه سونوگرافی-تخت معاینه- ضروری است و یک سالن حداقل ۱۲ متر جهت سالن انتظار و منشی

**(ح) تجهیزات پزشکی سرمایه ای به ازای هر خدمت:**

دستگاه سونوگرافی مجهز به داپلر

**(ط) داروها، مواد و لوازم مصرفی پزشکی جهت ارائه هر خدمت:**

| ردیف | اقلام مصرفی مورد نیاز                                 | میزان مصرف (تعداد یا نسبت) |
|------|-------------------------------------------------------|----------------------------|
| ۱    | کاغذ چاپگر                                            | بر حسب نیاز                |
| ۲    | کاغذ A4 - ژل - ملحفه یکبار مصرف - کاور استریل واژینال |                            |

**(ی) استانداردهای گزارش (شامل مشاهده ها و اندازه گیری های ضروری)**

گزارش داپلر سونوگرافی شامل : محل قرار گیری جفت، ارتباط آن با سرویکس، مثانه، ضخامت میومتر در محل چسبندگی، وجود عروق غیرطبیعی در دیواره مثانه و خلف جفت می باشد.

**(ک) شواهد علمی در خصوص کنتراندیکاسیون های دقیق خدمت:**

در صورت وجود خونریزی فعال سونوگرافی واژینال انجام نگیرد.

**(ل) مدت زمان ارائه هر واحد خدمت:**

۱۰ دقیقه

**منابع:**

AIUM-ISOUG-ACOG- ACR- Diagnostic Ultrasound/CM, Rumack 2018

بسمه تعالی  
فرم تدوین راهنمای تجویز

| عنوان استاندارد                  | کد RVU | کاربرد خدمت |        | افراد صاحب صلاحیت جهت تجویز | ارائه کنندگان اصلی صاحب صلاحیت  | شرط تجویز                                                                                                                                    |                      | محل ارائه خدمت                   | تواتر خدمتی                             |             | مدت زمان ارائه | توضیحات                                                                                                                                                       |
|----------------------------------|--------|-------------|--------|-----------------------------|---------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|----------------------------------|-----------------------------------------|-------------|----------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                  |        | بستری       | سرپایی |                             |                                 | اندیکاسیون                                                                                                                                   | کنترل اندیکاسیون     |                                  | تعداد دفعات مورد نیاز                   | فواصل انجام |                |                                                                                                                                                               |
| سونوگرافی داپلر جفت از نظر آکرتا | 701732 | *           | *      | متخصص زنان و زایمان         | رادیولوژیست، فلوشیپ پریناتالوژی | بررسی امکان چسبندگی جفت در بارداری های با سابقه سزارین یا هرگونه اسکار رحمی یا کورتاژ میومکتومی و گزارش جفت پرویا یا lowlying یا قدامی باشد. | خونریزی فعال واژینال | بیمارستان، مطب و موسسه رادیولوژی | بر اساس تشخیص پزشک ۲ بار در طول بارداری |             | ۱۰ دقیقه       | گزارش داپلر سونوگرافی شامل: محل قرار گیری جفت، ارتباط آن با سرویکس، مثانه، ضخامت میومتر در محل چسبندگی، وجود عروق غیرطبیعی در دیواره مثانه و خلف جفت می باشد. |

- تاریخ اعتبار این راهنما از زمان ابلاغ به مدت ۲ سال می باشد و بعد از اتمام مهلت زمانی میبایست ویرایش صورت پذیرد.